

ПАЗДЕРСЬКА Р.С.

Національний університет «Львівська політехніка»

<https://orcid.org/0000-0002-0845-5304>e-mail: ruslana.s.pazderska@lpnu.ua

МІСЦЕ ВІРТУАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ СУСПІЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

В роботі описано актуальні напрямки досліджень суспільних комунікацій з погляду на сучасні тенденції розвитку інформаційної діяльності у середовищі віртуальних спільнот. Схематично представлено взаємозв'язок між напрямками. Акцентується увага на можливості використання аналізу для покращення організації комунікаційних процесів в перспективі віртуальних спільнот.

Ключові слова: суспільні комунікації, напрями, віртуальні спільноти, дослідження, організаційно-правові, соціологічні та інформаційно-комунікаційні.

RUSLANA PAZDERSKA

Lviv Polytechnic National University

THE PLACE OF VIRTUAL COMMUNITIES IN SCIENTIFIC RESEARCH PUBLIC COMMUNICATIONS

The article focuses on the study of public communications as an integral part of the analysis of virtual communities. Accordingly, the definition of a "virtual community" has been formulated as a community in which information is regularly published about a specific industry where users from different backgrounds can communicate. The main task of the work is substantiated, which is to study the directions of development of public communications, combining different types of specializations of human activity. Given the study of which information technologies of virtual communities can be used. The relationship between the directions is schematically presented. The first area to be studied is organizational and legal research. It is characterized by the introduction of structure management tools in accordance with legal norms in the organization of all processes. The specifics of its areas are reviewed: personnel management, leadership in the way of communication, corporate equality policy. Second, sociological research, the purpose of such research is to find effective ways to solve society's problems by obtaining the necessary knowledge. This includes the following areas: public relations, family interactions, types of thinking and human behavior, behavioral and situational strategies. The latter reviewed the direction of information and communication research. Since the rapid development of various areas of human activity in relation to information technology allows us to witness the automation of many processes. It includes such sub-processes as ontological data analysis (an example of ontology is presented) and the relevance of development. As a result, the conclusions about the work done are substantiated. Namely, by combining the principles laid down in the specifics of communities of practice and thematic virtual communities, it is possible not only to change the opinion about the negative impact of virtual communities, but also to improve the organization of their use by users.

Keywords: public communications, directions, virtual communities, research, organizational and legal, sociological and information and communication.

Постановка проблеми у загальному вигляді

та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

Розвиток інформаційних технологій сприяє появі нових механізмів, правил та запитів суспільства. Відповідно суспільство досліджує, інтерпретує нові напрями розвитку по відношенню до області знань, яка попала під приціл. У статті увага приділятиметься дослідженню напрямів суспільних комунікацій як невід'ємної частини аналізу віртуальних спільнот. Адже, якщо сформулювати визначення об'єкта «віртуальна спільнота», можна побачити призму пов'язаних напрямів. Віртуальна спільнота – це спільнота, у якій регулярно публікується інформація стосовно певної галузі, де користувачі різних напрямків можуть вести комунікацію. Відповідно основним завданням було дослідити напрями розвитку суспільних комунікацій, що поєднують в собі різні види спеціалізацій людської діяльності.

Аналіз досліджень та публікацій

Багато науковців, аналітиків та критиків працювало над вивченням можливостей суспільних комунікацій, такі як Пелешин А.М., Серов Ю.О., Березко О.Л., Марковець О.В., Федунко С.С., Трач О.Р., Гумінський Р.В. та ін. В основному акцент спрямування наукових праць було зорієнтовано на освітньо-професійний аспект, управління соціальними процесами, визначення аналітичних показників та їхнього впливу на різні фактори, електронне урядування, інформаційну безпеку даних користувачів в середовищі віртуальних спільнот [1–10].

Формулювання цілей статті

Метою роботи є дослідження предметних областей, де можуть бути використані інформаційні технології віртуальних спільнот.

Виклад основного матеріалу

Віртуальні спільноти тісно пов'язані з суспільними комунікаціями в інформаційній діяльності користувачів в середовищі мережі Інтернет. Включають усі найпопулярніші операції з інформацією – обмін, аналіз, оцінка та перевірка достовірності. Для того щоб провести якісний аналіз актуальних напрямів було виокремлено такі з них: організаційно-правові дослідження, соціологічні дослідження та інформаційно-комунікаційні дослідження (рис. 1).

Організаційно-правові дослідження. Один із напрямів впровадження інструментів управління структурою відповідно до правових норм в організації усіх процесів, таких як рекрутинг, адаптація, мотивація, оцінка та навчання. Кожен з визначених процесів відіграє важливу роль для існування структури як корпоративного середовища, яке повинно забезпечити сприятливі умови для персоналу. Фахівці цих напрямків часто обмінюються досвідом, переймають нові методики, програми зважаючи на постійну потребу відстеження ринку праці. Проаналізувавши, наприклад, рекрутинг, можна виділити притаманні йому ознаки використання технологій інформаційного пошуку через формулювання відповідних запитів про необхідну кваліфікацію. Таке явище засвідчує його тісну взаємодію з суспільними комунікаціями, що проявляється у постійному моніторингу потенційних кандидатів через різні канали комунікації (віртуальні спільноти, форуми, ресурси з пошуку роботи).

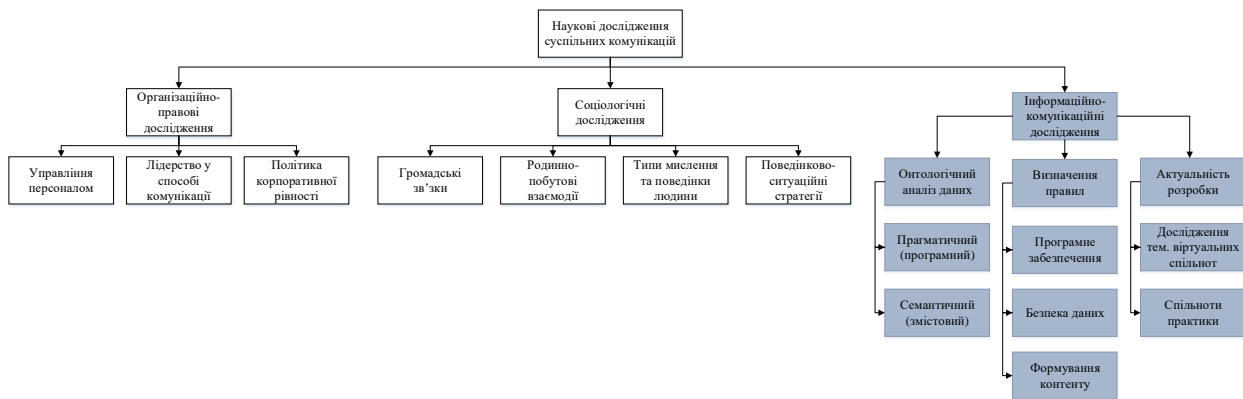

Рис. 1. Наукові дослідження суспільних комунікацій

Щодо процесів адаптації та навчання варто зазначити, що вони відповідають за введення кандидата в робоче середовище до етапів досягнення професійних цілей. Аналіз професійних вмінь працівників на основі їхніх досягнень регулюється ще одним з процесів управління, який називається оцінкою. Засади визначення оцінки ефективності персоналу було обґрунтовано ще науковцями з соціології, менеджменту, політології Г. Штраусом та Л. Сейлсом. Вони поділили методи оцінки на сучасні та традиційні, де перші виділяють професійні вміння працівника, а в других перевага надається особистісним якостям [7]. На сьогодні фахівці, які займаються організацією сесій оцінювання персоналу поєднують різні методи реформуючи їх у більш ефективні: рейтингування по шкалі досягнення поставлених цілей керівництвом, аналіз зворотнього зв'язку, поєднання шкали та есе, ведення обліку роботи персоналу та ін. Акцентуючи увагу на корисних аспектах організаційно-правових досліджень напряму управління персоналом, можна висунути гіпотезу щодо впровадження методологій оцінки чи рекрутингу в сучасних суспільних комунікаціях, вивчити їх нові ланки, сформувати аналітичні дані.

Тенденції розвитку комунікації, як одного з механізмів отримання бажаного результату для організованої групи суспільства спричинило появу такого рівня особистості як лідер. Особа, діяльність якої спрямована на, те щоб організувати, координувати та допомагати у прийнятті правильних рішень в інформаційному масиві думок. Передбачається, що у зв'язку з появою різних подій, які потребували вирішення зі сторони соціуму, лідери у таких об'єднаннях виступали провідниками, експертами та людьми з вищим рівнем знань. Дослідження лідерства спричинили появу підходів, зважаючи на їх практичне використання: класичні, сучасні, компетентні та комунікаційні [1].

Продовжили працювати над інтегруванням засад лідерства Б. Вайн, Д. Холмс, М. Марра, Д. Прайфер, Т. Торре, Д. Сарті, К. Стольне, О. Торнблом та ін. Зокрема науковий приціл зосереджено на таких сучасних тенденціях розвитку інформаційного суспільства, поєднанні з психологічними методиками, поняття «співлідерства» для об'єднання організаційних завдань.

Класичний підхід базується на теоріях самоствердження лідера, відкидання ідей інших. Вдосконаленою версією класичного типу є сучасні підходи, основним завданням яких є взаємодія лідера та учасників задля досягнення спільної мети. Компетентні ж націлені на використання високих професійних вмінь лідера як стратегічного рішення. Активна комунікація, постійна взаємодія, обмін інформацією можна відстежити в комунікаційному підході. Його поява ще раз підкреслює важіль впливу комунікаційних теорій на лідерство та їхній нерозривний зв'язок з суспільними комунікаціями.

Під «корпоративною рівністю» варто розуміти, забезпечення всіх ланок суспільства рівними правами, можливостями, повагою в середині будь-якої організації так і в соціальних межах. Щодо вирішення проблем цього напряму держава, фахівці та компанії формують законопроекти, шаблони, схеми уникнення знецінення особистості.

С. Ертан, К. Фен, К. Патель, С. Лутс, М. Уокер, Ж. Лофер, Е. Мазур, Ф. Пігейр продовжили вивчати політику рівності на різних рівнях сучасного світу: політичному, корпоративному, соціальному та освітньому.

Для членів суспільства у різні періоди розвитку було важливо, щоб їх чули, прислухалися до їхніх потреб, мати право голосу та можливість бути почутими незалежно від статусу. Формувалися організації

однорідності, які створювали свій простір обміну досвідом, інформацією, ідеями. Тому, інформаційні простори офлайн та онлайн форматів почали створюватися задля того, щоб суспільство не обмежувалося у висловлюванні своїх думок з приводу різних питань – форуми, платформи, корпоративні системи, чат-боти, віртуальні спільноти.

Соціологічні дослідження. Метою таких досліджень є пошук ефективних шляхів вирішення завдань суспільства через отримання необхідних знань. В свою чергу, за допомогою соціологічних методів (опитувань, інтерв'ю, експериментів, спостережень, моніторингу та аналізу досліджуваних явищ). Саме методи допомагають зрозуміти соціальні взаємодії між людьми, передбачити та пояснити дії за певних умов.

Відомі соціологи: В. Літл, Р. Вільямс, Дж. Берк, М. Феррі, І. Перлін, Б. Уорд, Л. Грант, С. Уорнер, Ш. Грімслі, – працювали над вивченням таких аспектів соціологічних досліджень, як критичний аналіз, взаємодія, людські цінності, політика, методології впроваджені закордоном, парадигми релігії та нових теорій аналізу. Природу поєднання соціологічних досліджень з суспільною комунікацією можна відстежити у виділених напрямках: громадські зв'язки, родинно-побутові взаємодії, типи мислення та поведінки людини, а також поведінково-ситуаційні стратегії.

Розглядаючи громадські зв'язки розуміємо, використання соціологічних, психологічних інструментів для налагодження відносин між організацією та громадськістю. Фахівці, які займаються такою роботою, повинні володіти навиками мотивації, переконання, дослідження соціологічного профілю з аналізом поглядів, цінностей, культури цільової аудиторії. Науковий простір продовжує свої обґрунтування щодо поєднання соціології з громадськими зв'язками, навіть висунувши твердження про появу «публічної соціології», яка на думку науковців розширює простір дисциплінарних меж соціології взаємодії з неакадемічною аудиторією. Проте багато з науковців виступили проти цього підходу через нормативний та політичний характер [13].

На наш погляд, поява «публічної соціології» була б корисною для окремих випадків, коли відбуватиметься повне погодження нормативно-правових правил аудиторією, що бере участь у тому чи іншому дослідженні. Це дозволить збільшити масштаби суспільної комунікації.

Наступним напрямом, що підлягає огляду, є родинно-побутові взаємодії. В різні періоди розвитку суспільства сім'я посідала важливе місце у житті кожного. З сімейних цінностей починалися перші розуміння людини про продовження роду, об'єднання, опіку, статус. Соціологія як наука також намагалася визначити цінність поняття «сім'я». Зважаючи на це, було сформовано соціологічні погляди: функціональний, конфліктний, символічний, феміністичний.

Перший звертає увагу на необхідність приналежності до певної сім'ї, роду, щоб функціонувати у суспільстві. Визначається у таких функціях: відтворення; соціалізація; турбота, захист та емоційна підтримка; присвоєння статусу; і регулювання сексуальної поведінки через норму легітимності [12].

Наступний про те, що суспільство завжди перебуває у конфліктах стосовно соціальної та гендерної нерівності. Соціальна нерівність пояснюється наявністю бідних та багатих, хтось переходить з цього статусу, а хтось залишається в ньому. Через постійний дисбаланс між цими двома категоріями суспільства виникають постійні конфлікти, знецінення можливостей, прав. Щодо гендерної нерівності, теоретики, які вивчають це питання, звертають увагу на те, що «сім'я – соціальна система, і як правило, патріархат переважає, зменшуючи можливості жіночої частини суспільства». Проте, на сьогодні існує дуже багато організацій, які працюють над тим, щоб врівноважити права жінок у різних напрямках суспільної діяльності.

Символічність сім'ї виражається у її моделях спілкування, цінностях, відносинах між батьками та дітьми. Використання вербальної та невербальної комунікації у взаємодії між людьми. Ролі матері та батька, як лідерів. Виконання ними розподілених обов'язків та можливість дітей спостерігати за моделлю сім'ї, яку вони б хотіли створити у майбутньому.

Феміністичний погляд на сім'ю репрезентує рівність у економічних, політичних та соціальних правах для жінок. Зважаючи на це, з'явилися різні його форми: чорний фемінізм, лейсбійський фемінізм, ліберальний фемінізм і соціальний фемінізм [12]. Наприклад, соціологія материнства акцентує увагу на те, що не обов'язково бути біологічною матір'ю, щоб нею стати.

Проаналізувавши напрям родинно-побутової взаємодії, ми розуміємо насправді як тісно вони пов'язані з суспільними комунікаціями. Як наші цінності, погляди, ідеології через них можуть проявлятися в нашому житті.

Взаємозв'язок цих понять в теорії суспільних комунікацій пояснюють причино-наслідковим зв'язком. Тобто поведінка людини представлена в соціумі інтерпретується певними рішеннями чи діями. Розуміння теорій закладених в людському мисленні певною мірою підкріплені науковими метриками психології, так як перш ніж щось реалізувати людина згенерувала це в своїй підсвідомості.

Наукові дослідження у напрямках соціобіології, соціальної психології, впливах соціального мислення на поведінку, зміни поведінки в процесі розвитку, типи поведінки людини здійснили Дж. Тернер, Р. Мачалек, Г. Бенітес, П. Калів, Е. Крошман, П. Форгас, М. Борнштейн.

Насправді факторами впливу на поведінку людини є дуже багато соціальних норм: генетичних, культурних, етичних, емоційних та ін. Зважаючи на це виділяють типи мислення, які аналізують на основі ідей, понять, символів, розуму. Розглянемо два з них. Перше, конкретне, характеризується формулюванням думок на основі реального зв'язку з об'єктом. Другий тип мислення абстрактне – один із аспектів соціальної взаємодії, через емоції, аналогії, уявлення [2]. Наприклад, коли в віртуальних спільнотах категорія людей

активно починає обговорювати певне питання і хтось з користувачів проявляє себе надто агресивно, хтось спокійно реагує, а інші просто спостерігають. Використовуючи засади, закладені у соціологічних та поведінкових теоріях, можна провести аналіз категорій користувачів, які долучаються у віртуальні спільноти, провести моніторинг їхньої активності або визначити їхні запити.

Досліджуючи особливості закладені у взаємодії розумових процесів людського інтелекту з поведінкою, варто також приділити увагу ситуаційним факторам впливу на неї. Такий тип факторів розглядають як один з ефективних методів з групи емпіричних досліджень. Предметна область, яка проводить експерименти базуючись на цих факторах виділяє для себе найважливіші типи людської поведінки та аналізує по ситуаційним змінним. В результаті отримують числові дані, які можуть показати взаємодію, вплив чи ставлення до певного явища.

Працювали над вивченням поведінково-ситуаційних стратегій В. Шульц, С. Оскамп, Т. Майньєрі, Р. Баркер, А. Вікер, А. Міранда, А. Міра, К. Беренгер, Б. Розелло та І. Байшаулі у сфері психологічних специфік, соціальних та суспільних комунікацій, політичного сектору.

Соціологічні дослідження вимагають вивчення етнографічних особливостей суспільства, серед яких поведінка, на думку соціологів, може найповніше зобразити характерні риси людей. Існують моделі соціальних досліджень поведінки: перехресний зріз, поздовжній, перехресний послідовний. Особливістю перехресного зрізу є одночасне спостереження за людьми з спільною рисою, відповідно до потреб роботи. Щодо поздовжнього типу, його специфіка визначається у багаторазовому спостереженні за певною соціальною групою людей. При останньому науковці спостерігають за групою людей виділених у вибірці з перехресного зрізу декілька раз за певний період часу.

Використовуючи теорії закладені у поведінково-ситуаційних стратегіях для будь-якої роботи пов'язаної із суспільними комунікаціями можна відкрити нові для напряму межі дослідження.

Інформаційно-комунікаційні дослідження. Стрімкий розвиток різних напрямків людської діяльності по відношенню до інформаційних технологій дозволяє нам бути свідками автоматизації чималих процесів. Управління виробництвом, технічними засобами і навіть штучним інтелектом, що полегшує організацію будь-якої роботи. Проте якість організації роботи напряму залежить від комунікації через систему, програмне забезпечення чи навіть людину. Наприклад, як віртуальна база даних зрозуміє, що потрібно отримати користувачу без правильно сформульованого запиту. Відповідно для того, щоб зрозуміти як важливі суспільні комунікації для роботи віртуальних спільнот необхідно дослідити напрями, які їх пов'язують: онтологічний аналіз, визначення правил та актуальність розробки.

Онтологічний аналіз даних дозволяє структурувати та систематизувати дані з будь-якої системи обробки інформації, наприклад, віртуальна спільнота. Відобразити моделі взаємозв'язків між параметрами системи для спрощення її аналізу та масштабування даних. Такими даними у віртуальних спільнотах може бути інформація про користувачів, їх властивості.

Розрізняють два підходи закладені у структурі онтології прагматичний та семантичний. Онтологічний прагматизм передбачає представлення особливої форми соціальної онтології про природу та властивості соціального світу. Тобто розглядається певна сутність, причиною виникнення якої є соціальна взаємодія. Його виміри включають цільове використання, використання автоматизованого міркування. Визначення того чи онтологія є описовою чи методологією проектування та управління. Насправді два вище зазначених підходи тісно взаємопов'язані, так що прагматичні фактори впливають на семантичні властивості онтології [10].

Аналізуючи семантичний підхід, який дозволяє з спроектувати мережу необхідну для зв'язку між інформацією внесеною в базу даних. За допомогою цієї функції онтологія забезпечує сумісність баз даних, пошук між ними та гнучке управління знаннями. Семантична складова онтології включає в себе обґрунтування термінів предметної області, їх зв'язків та визначення правил щодо обмеження відносин між ними. Тобто характерними властивостями онтологічної семантики є виразність, структура та чіткість уявлення.

За оглядом одного YouTube-каналу індійського науковця онтологічний аналіз складається з наступних кроків [9]:

1. Створення ієрархії класів, де автор-науковець повинен максимально деталізовано описати предметну область з підкласами, які додаються відповідно до потреб.

2. Визначення властивостей онтології предметної області, наприклад, функціональна, описова чи типу даних.

3. Опис та обґрунтування класів з відповідними правилами онтології.

4. Перевірка логічності/узгодженості онтології, в результаті має вивести на екран інформацію з використанням опції «Аргументатор».

5. Створення осіб з відповідними предметній області властивостями.

6. Запуск «Аргументатора», перевірка відповідності сформульованих правил з результатами DL-запитів.

Для того, щоб краще зрозуміти принципи онтологічного аналізу проілюструємо один із напрямів приватного клінінг-бізнесу з використанням безкоштовного редактору Protégé 5.5.0 (рис. 2, 3, 4). На прикладі можна побачити прописані правила до осіб напряму – зарплата, технічне спорядження (рис. 5).

Використання цього типу методології аналізу даних можна реалізувати для дослідження

віртуальних спільнот. Так як змодельює взаємозв'язок важливих об'єктів віртуальної спільноти з деталізацією їхніх властивостей, правил, класів.

Працюють над вивченням механізмів роботи онтологічного підходу В. Литвин, В. Висоцька, М. Хрендус, Л. Глоба, Н. Гвоздецька, Р. Новоградська, Ф. Васкес, А. Гладун, К. Хала, І. Субач зокрема над такими темами, як способи вираження змісту мови, опрацювання даних в інформаційно-комунікаційних мережах, вивчення онтології як науки про дані, використання онтологічних підходів для аналітики великих даних у напрямі кібербезпеки [14].

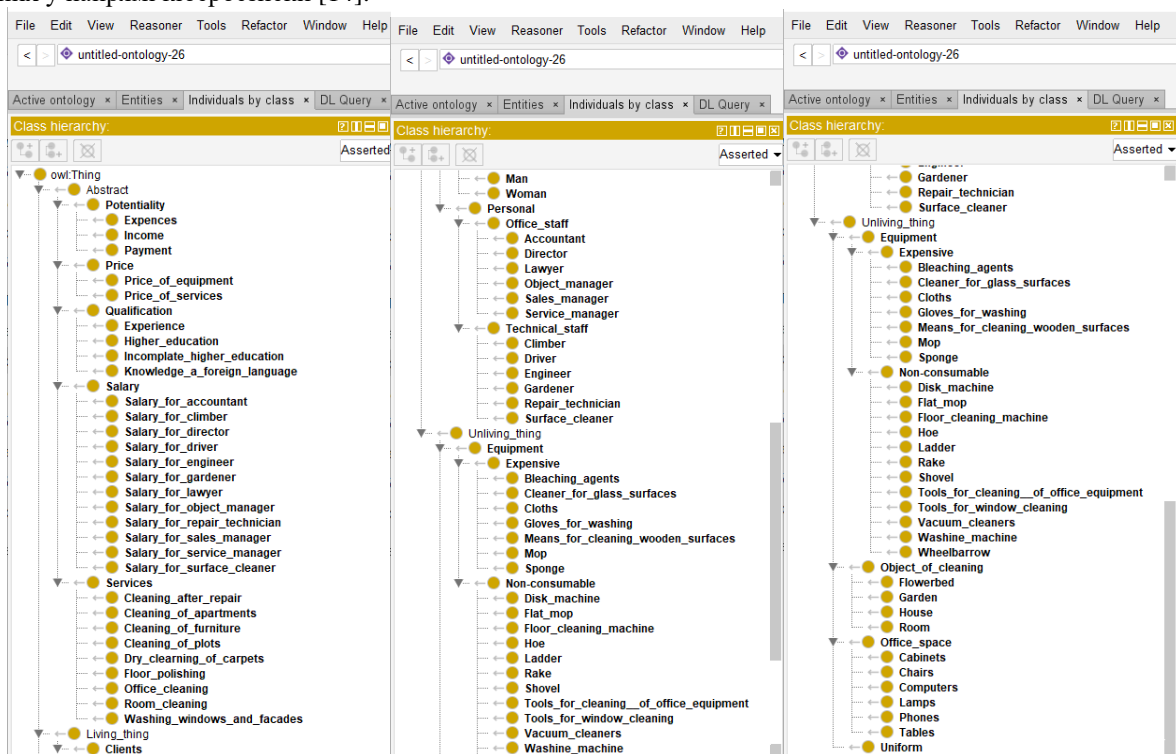

Рис. 2. Ієрархія класів бази знань «Cleaning»

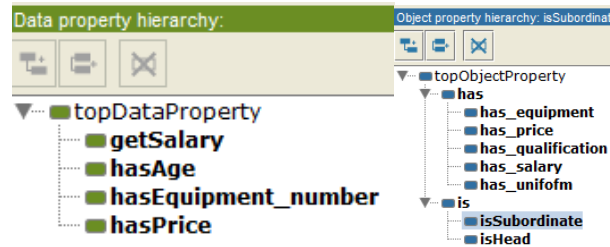

Рис. 3. Властивості даних та об'єктів

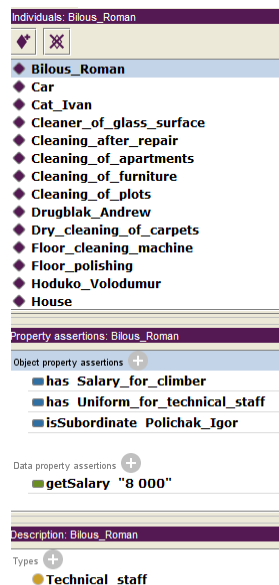

Рис. 4. Присвоєння властивостей особам

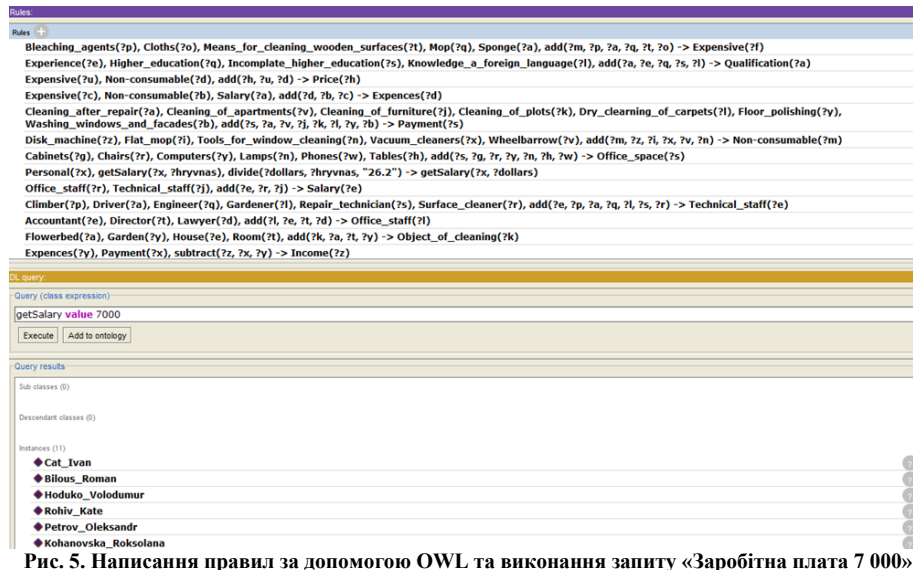

Рис. 5. Написання правил за допомогою OWL та виконання запиту «Заробітна плата 7 000»

В процесі проведення науково-дослідної роботи будь-якого напрямку існують визначені правила. Вони відповідають за регулювання процесів, дій чи стану об'єкта. Цим об'єктом може бути держава, особа, суспільство, установа, програмне забезпечення, який потребує правильної поведінки з ним, що супроводжується чітко визначеними правилами. Досліджуючи правила варто зауважити, що найпоширенішими об'єктами визначеними суспільними комунікаціями: програмне забезпечення, безпека даних та формування контенту.

Правила для програмного забезпечення (ПЗ) – набір інструкцій, правил, стандартів, які формуються для організації процесів створення та роботи програмного забезпечення. Щодо процесів створення відносимо наступні етапи життєвого циклу ПЗ. Перший, характеризується вивченням потреб або запитів для створення з аналізом можливих варіантів реалізації. На цьому етапі також відбувається планування розробки, що забезпечить врахування усіх необхідних ресурсів. Наступним до врахування під час розробки є визначення технічних вимог, тобто отримання відповідей на запитання: «що? для кого? як?». Під цим розуміємо визначення технічних вимог, умов тестування та узгодження рішень про початковий вигляд розробки. Тут теж варто розбити поставлене завдання на етапи для підвищення рівня якісного опрацювання поставлених завдань. Після врахування вимог ПЗ починається робота над проектуванням та створенням прообразу, що акцентує увагу не лише на вигляді, а й на функціонал створеного інформаційного продукту. Лише після цього етапу відбувається розробка «ефективного» програмного забезпечення. Проміжним етапом життєвого циклу ПЗ є етап тестування. Це етап аналізу, моніторингу, виявлення можливих помилок при використанні користувачами. Потім відбувається запуск коду ПЗ у виробництво для доступності усім користувачам. Останнім етапом у створенні програмного продукту є забезпечення якісної технічної підтримки та оновлення. Основою успішності цього процесу зазначають швидке реагування на нові потреби користувачів, якісне налагодження зворотного зв'язку, щоб критично не затримувати виконання процесів для збереження користувацької лояльності.

Правила роботи з ПЗ характеризуються наявністю правил експлуатації, що означає систематичного використання користувачем. Найпоширеніший приклад такого типу правил користувачі можуть побачити на офіційних сторінках програмного продукту, наприклад, пакет Microsoft. На офіційних ресурсах розміщують короткі відео-інструкції чи описи з фото роботи ПЗ, переглянувши які користувачеві легше встановити, використовувати та адаптуватися до його оновлень.

Наступною областю для детального аналізу буде ознайомлення з правилами щодо безпеки даних. Під безпекою даних розуміємо, комплекс заходів призначених для захисту персональних та корпоративних даних через не правомірний доступ. Важливою складовою безпеки даних є законодавче підґрунтя, де вказано основні принципи щодо організації процесів пов'язаних з інформацією. Проте, користувачі не завжди дотримуються цих правил. В такому випадку сторона ПЗ технічно повинна забезпечити захист даних користувачів під час перебування/використання. Тобто ресурс повинен мати низку дозволів наданих користувачем для збору інформації.

Не менш потрібні правила формування контенту для побудови якісних суспільних комунікацій користувачами у просторі сучасних інформаційних технологій. Адже користувачі повинні мати навички створення, поширення та фільтрування потоків даних. Без наявності знань про ці, на перший погляд, прості процеси ми можемо сьогодні спостерігати негативний вплив контенту в епоху інформаційної війни, наприклад, у віртуальних спільнотах. Часто факторами негативного впливу стає економічна нестабільність, спалахи захворювань, війна в державі та ін. В такі періоди користувачі стають свідками масової дезінформації.

Проаналізувавши найактуальніші напрями створення правил ще раз підтверджується важливість

врахування їхнього змісту щодо формування якісних суспільних комунікацій у різних напрямках. Працювали над оновленням вже наявних стандартів правил, зв'язками з громадськістю, правил щодо підвищення надійності програмного забезпечення, факторами впливу контенту – Ташук М., Вілсон Г., Лін. Т., Баутіст Д. та ін.

Актуальність розробки. Найпоширенішим каналом суспільних комунікацій є віртуальні спільноти. Де користувачі різних напрямків можуть взаємодіяти у різній формі. Але опублікована інформація не завжди відповідає потребам користувачів, через це з'являється загроза перевантаження непотрібною інформацією. Також у такій спільноті є проблеми з захистом інформації, так як користувачі не проходять належного відбору. У межах такої групи можуть здійснюватися маніпулювання підсвідомістю користувачів з метою отримання певної вигоди.

Відповідно виникає потреба створення якісного простору обміну інформацією – тематична віртуальна спільнота. Спільнота, у якій регулярно публікується інформація стосовно окремої галузі, має групу експертів, що веде обговорення та дискусії на сформований запит. Користувачі такої групи вибираються за визначеними критеріями. Вона створена з метою вирішення завдань певної сфери діяльності. Публікації такої групи добре продумані та відповідають потребам учасників. Має визначені правила поведінки для користувачів, які сприяють ефективній роботі та забезпеченню їхніх потреб.

Створення такого типу віртуальної спільноти посприє підвищенню ефективності поширення інформації:

- дослідження користувачів, на основі цього формування стратегії управління контентом в межах віртуальної спільноти.
- опис алгоритмів відбору, оцінки та публікації інформації.
- поширення такої інформації лише для користувачів віртуальної тематичної спільноти, що обмежить можливість отримання інформації непотрібними користувачами мережі.

Потреба підвищення рівня ефективності роботи в межах організації сприяло появі спільнот практики. Дослідження щодо спільнот практики, які обґрунтовувалися ще Етьеном Венгером у 1999 роках активно почали впроваджуватися. Згідно теорії віртуальна спільнота практики має відмінні риси, що визначаються в домені, практиці та спільноті: 1 – область спільних інтересів; 2 – спільна сукупність знань, досвіду та прийомів; 3 – група осіб, що самостійно визначають свою участь, яка обирає теми, щоб брати участь у регулярних взаємодіях.

Група людей, які поділяють інтереси досягнення цілей, виконання завдання чи навчання задля розвитку через постійну взаємодію, називається спільнотою практики. Основною концепцією створення такого типу спільнот було навчання в процесі обміну досвідом користувачів різного рівня знань, професійної кваліфікації. Спочатку такий тип віртуальних спільнот, називали навчальними мережами, тематичними групами чи навіть технічними клубами. Напрями використання таких спільнот зростають і активно впроваджуються у секторі державного урядування, розвитку та соціальної взаємодії, проте лише для навчання.

Поєднавши засади закладені у особливостях спільнот практики та тематичних віртуальних спільнот можна не лише змінити думку щодо негативного впливу віртуальних спільнот, а й покращити організацію їхнього використання користувачами.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі

Підсумовуючи вище викладений матеріал актуальність створення нових методів та засобів формування суспільних комунікацій у різних напрямках зростає у своїх масштабах. Науковці у пошуках нових метрик щодо підвищення рівня управління кожного з напрямів задля задоволення потреб суспільства. Активізувавши знання набуті при аналізі кожного з напрямів, ми можемо створити якісний простір для обміну досвідом, навчання чи соціального життя. Тематичні віртуальні спільноти, метою яких є підвищення ефективності поширення інформації з правильно заданими властивостями, аналітичними параметрами та правилами можуть стати прикладним інструментом реалізації такого завдання.

Література

1. Автоматизація процесу розвитку базової онтології на основі аналізу текстових ресурсів / В. В. Литвин // Інформаційні системи та мережі : [зб. наук. пр.] / відп. ред. В. В. Пасічник. — Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2010. — С. 319-325. — (Вісник / Нац. ун-т «Львів. політехніка»; № 673).
2. Думанський Н. О. Інтелектуальна система пошуку та збирання інформації з тематичних веб-ресурсів / Н. О. Думанський, О. В. Марковець // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2008. – № 631: Інформаційні системи та мережі. – С. 101-106.
3. Інформаційна система реферування множини документів, поданих у різних форматах, базована на онтології / Н. Шаховська, В. Литвин, В. Крайовський // Комп'ютерні науки та інформаційні технології : [зб. наук. пр.] / відп. ред. Ю. М. Рашкевич. — Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2010. — С. 63-71. — (Вісник / Нац. ун-т «Львів. політехніка»; № 672).
4. О. Марковець, і Р. Паздерська, «Консолідація інформації про діяльність учасників групи в соціальній мережі Facebook,» Вісник Книжкової палати, № 6, с. 22-27, 2019. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2019_6_7.
5. Паздерська Р. С. Класифікація віртуальних спільнот / Р. С. Паздерська, О. В. Марковець // Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки. - 2021. - № 1. - С. 37-44. - Режим доступу:

http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_tekh_2021_1_9.

6. Пелещишин А. М. Аналіз існуючих типів віртуальних спільнот у мережі Інтернет та побудова моделі віртуальної спільноти на основі веб-форуму / А. М. Пелещишин, Р. Б. Кравець, Ю. О. Сєров // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2011. – № 699 : Інформаційні системи та мережі. – С. 212-221.

7. B. Vine, J. Holmes, M. Marra, D. Pfeiffer and B. Jackson (2008) "Exploring Co-leadership Talk through Interactional Sociolinguistics, Leadership, 4, 3, 339-60.

8. Boyns, David and Jesse Fletcher. 2005. "Reflections on Public Sociology: Public Relations, Disciplinary Identity and the Strong Program in Professional Sociology." The American Sociologist. 36(3-4): 5-26.

9. Brent D. Ruben, Ralph A. Gigliotti (2016). Leadership as Social Influence: An Expanded View of Leadership Communication Theory and Practice. Journal of Leadership & Organizational Studies (JLOS), 23(4), 467-479. <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1548051816641876>.

10. Communities of Practice [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.scaledagileframework.com/communities-of-practice/>.

11. Corporate Equality Policy Promoting Equality and Respecting Diversity [Electronic resource]. – Access mode: https://www.rbkc.gov.uk/pdf/corporate_equality_policy_october_2012.pdf.

12. Equality policies [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.woking.gov.uk/jobs-and-volunteering/equality-and-diversity/equality-policies>.

13. Madhuri Thakur Performance Appraisal Methods [Electronic resource] / Madhuri Thakur // Human Resource. Blog. HR Basics. – Access mode: <https://www.educba.com/performance-appraisal-methods/>.

14. Patel, P. C., & Feng, C. (2021). LGBT workplace equality policy and customer satisfaction: The roles of marketing capability and demand instability. Journal of Public Policy & Marketing, 40(1), 7-26. <https://doi.org/10.1177/0743915620945259>.

15. Problems of Ontology Structure and Meaning Optimization and Theirs Solution Methods / Vasyl Lytvyn, Oksana Oborska, Victoria Vysotska, Dmytro Dosyn, Andriy Demchuk, Yevhen Burov, Petro Kravets, Nazar Oleksiv // Computational linguistics and intelligent systems: proceedings of the 4nd International conference, 23-24 April 2020, Lviv, Ukraine. — Lviv: Lviv Politechnic Publishing House, 2020. – Vol: Proceedings of the 4nd International conference, COLINS 2020. Workshop, Lviv, Ukraine April 23-24, 2020. – P. 21-40. – (Keynote Speakers Talks).

References

1. Avtomatyzatsiia protsesu rozvytku bazovoi ontologii na osnovi analizu tekstovyykh resursiv / V. V. Lytvyn // Informatsiini systemy ta merezhi : [zb. nauk. pr.] / vidp. red. V. V. Pasichnyk. — L.: Vyd-vo Lviv. politekhniki, 2010. — S. 319-325. — (Visnyk / Nats. un-t «Lviv.politekhnika»; № b73).

2. Dumanskyi N. O. Intelektualna systema poshuku ta zbyrannia informatsii z tematychnykh veb-resursiv / N. O. Dumanskyi, O. V. Markovets // Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhnika". – 2008. – № 631: Informatsiini systemy ta merezhi. – S. 101-106.

3. Informatsiina systema referuvannia mnozhyny dokumentiv, podanykh u riznykh formatakh, bazovana na ontologii / N. Shakhovska, V. Lytvyn, V. Kraiovskiy // Kompiuterni nauky ta informatsiini tekhnologii : [zb. nauk. pr.] / vidp. red. Yu. M. Rashkevych. — L.: Vyd-vo Lviv. politekhniki, 2010. — S. 63-71.— (Visnyk /Nats. un-t «Lviv. politekhnika»; № 672).

4. O. Markovets, i R. Pazderska, «Konsolidatsiia informatsii pro diialnist uchasykiv hrupy v sotsialnii merezhi Facebook,» Visnyk Knyzhkovoї palaty, № 6, s. 22-27, 2019. [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_6_7.

5. Pazderska R. S. Klasyfikatsiia virtualnykh spilnot / R. S. Pazderska, O. V. Markovets // Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Tekhnichni nauky. - 2021. - № 1. - S. 37-44. - Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_tekh_2021_1_9.

6. Peleshchyshyn A. M. Analiz isnuuichykh typiv virtualnykh spilnot u merezhi Internet ta pobudova modeli virtualnoi spilnoty na osnovi veb-forumu / A. M. Peleshchyshyn, R. B. Kravets, Yu. O. Sierov // Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhnika". – 2011. – № 699 : Informatsiini systemy ta merezhi. – S. 212-221.

7. B. Vine, J. Holmes, M. Marra, D. Pfeiffer and B. Jackson (2008) "Exploring Co-leadership Talk through Interactional Sociolinguistics, Leadership, 4, 3, 339-60.

8. Boyns, David and Jesse Fletcher. 2005. "Reflections on Public Sociology: Public Relations, Disciplinary Identity and the Strong Program in Professional Sociology." The American Sociologist. 36(3-4): 5-26.

9. Brent D. Ruben, Ralph A. Gigliotti (2016). Leadership as Social Influence: An Expanded View of Leadership Communication Theory and Practice. Journal of Leadership & Organizational Studies (JLOS), 23(4), 467-479. <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1548051816641876>.

10. Communities of Practice [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.scaledagileframework.com/communities-of-practice/>.

11. Corporate Equality Policy Promoting Equality and Respecting Diversity [Electronic resource]. – Access mode: https://www.rbkc.gov.uk/pdf/corporate_equality_policy_october_2012.pdf.

12. Equality policies [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.woking.gov.uk/jobs-and-volunteering/equality-and-diversity/equality-policies>.

13. Madhuri Thakur Performance Appraisal Methods [Electronic resource] / Madhuri Thakur // Human Resource. Blog. HR Basics. – Access mode: <https://www.educba.com/performance-appraisal-methods/>.

14. Patel, P. C., & Feng, C. (2021). LGBT workplace equality policy and customer satisfaction: The roles of marketing capability and demand instability. Journal of Public Policy & Marketing, 40(1), 7-26. <https://doi.org/10.1177/0743915620945259>.

15. Problems of Ontology Structure and Meaning Optimization and Theirs Solution Methods / Vasyl Lytvyn, Oksana Oborska, Victoria Vysotska, Dmytro Dosyn, Andriy Demchuk, Yevhen Burov, Petro Kravets, Nazar Oleksiv // Computational linguistics and intelligent systems: proceedings of the 4nd International conference, 23-24 April 2020, Lviv, Ukraine. — Lviv: Lviv Politechnic Publishing House, 2020. – Vol: Proceedings of the 4nd International conference, COLINS 2020. Workshop, Lviv, Ukraine April 23-24, 2020. – P. 21-40. – (Keynote Speakers Talks).